

[Jørgen Tved]

se, skal tages prøver, som viser, hvordan jordbunden ser ud. Ellers er vi i den situation, vi har oplevet forskellige steder: at man bygger og så konstaterer forureningen bagefter.

Jeg husker en episode, hvor man ude på den tidligere gasværksgrund i Valby måtte udrede erstatning til en udenlandsk handelslegation, fordi man havde bygget oven på et kemikaliedepot. Efter at byggeriet var færdiggjort, måtte man sige: Ja, det var jo ikke så godt, at vi solgte jer denne grund og gav tilladelse til byggeriet, for nu viser det sig, at de giftstoffer, der var i jorden, trænger op i bygningen.

Det er heller ikke nok bare at forsegle grunden, at asfaltere, som man har gjort det andre steder i København. Man ved, at ikke blot går disse giftstoffer ned i grundvandet, men dampen kan altså også gå op, op i husene, op i byggeriet, og altså også op gennem asfalteringen. Man kunne med nogen ret spørge: Hvorfor følger man ikke den slags sager betydeligt tættere, end man gør i øjeblikket?

For nogle år siden var jeg på et besøg på Kommunekemi i Nyborg. Her kunne jeg få oplyst, hvor mange opløsningsmidler der blev brugt i den grafiske industri eller blev leveret til den grafiske industri. Man kunne også på Kommunekemi oplyse, hvor meget der blev afleveret som affaldsstoffer, og man kunne således konstatere, at der var et meget stort svind, ikke et svind, som fordampede, men et svind, som åbenbart opstod ved, at man skaffede sig af med opløsningsmidlerne på ulovlig måde, enten ved at hælde dem ud i kloakkerne eller ved at skille sig af med dem på anden måde.

Alt imens vi nu diskuterer fortidens synder, var der måske også grund til at være meget opmærksom på, at man langt hen ad vejen kan kontrollere, om de firmaer, den industri, som alle synes skal rulle så godt og så fint som muligt, giver os nye problemer ved at skaffe sig af med nogle af de stoffer, som de arbejder med, på ulovlig vis.

Det er jo betegnende, at det, vi her står over for, netop er industriens og erhvervslivets synder. Det kan godt være, at lovgivningen tidligere har været for lemfældig. Det siger måske et og andet om, at vi i dag skal være mere på vagt, så man ikke løber nogen risiko.

Jeg så for nylig, at nogle mennesker, der havde demonstreret mod aflæsningen af forskellige fenolstoffer på Stengårdens losseplads oppe

i Lejre-Hvalsø-området, havde fået en betinget bøde. Jeg synes, at de skulle have et ridderkors, for de havde jo forsøgt at gøre bl.a. os i dette Folketing opmærksom på, at her foregik aflæsning af nogle stoffer, som på et eller andet tidspunkt kunne blive en fare for vores grundvand. En stor del af netop denne bys grundvand hentes i dette område. Jo, de mennesker, som gennem deres demonstrationer havde gjort opmærksom på, hvad der foregik, fik altså en lille bøde; i stedet for burde de have været belønnet.

Der er på mangfoldige områder grund til at være taknemlig over for de grønne bevægelser, miljøbevægelserne, græsrodsbevægelserne, for det er vel først og fremmest dem, der har gjort opmærksom på de problemer, som vi står over for. Der er mange steder, hvor man nok skulle være meget mere opmærksom på tingene. Vi kan nævne de gamle gasværksgrunde; det er næsten dem alle, der er mere eller mindre ødelagte.

Så bliver der spurgt, om ikke det er muligt at rense jorden også herhjemme. Hvis man har fulgt lidt med i debatten – og det formoder jeg i hvert tilfælde at ordførerne har i denne sag – så ved man, at det er muligt at lave jordrensningsanlæg, der næsten er mobile, således at man kunne rense jorden. Det er et spørgsmål om kroner og øre. Ved visse lejligheder er samtlige politiske partier fuldkommen grønne i hovederne, og så skal der tages alle mulige miljømæssige hensyn, men så kommer man altså også med pegefingeren: Nu skal vi jo huske, at enten belaster vi det nuværende erhvervsliv eller også de offentlige kasser.

Hvis man går efter princippet, at de, der har svinet, også skal rydde op efter sig, kunne man nok i mange tilfælde finde frem til synderne. Hvis man tager f.eks. Klitgårdens plantagerovre ved Grindstedværket, så ved man, at her har man nogle meget store syndere. Hvis man tager en nedlagt servicestation, så er det klart, at her er forureningen af et mindre omfang, men sammenlagt giver det nogle meget store risici for den befolkning, hvis interesser man påstår man vil varetage.

Det er muligt, at de 6–8 mia. kr., som er afsat for de kommende år, ikke slår til. Næsten hver dag kan man læse om nye konstateringer af kemikaliedepoter.

Jeg er meget enig med den socialdemokratiske ordfører, som kom op og sagde, at hvis man